

Johdanto

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Kaakon Code of Conduct on toimintatapa, jolla pyritään takaamaan kaikille tervetullut ja turvallinen olo. Se välittää tietoa, miten tulisi toimia, jos kuitenkin kokee epämiellyttävän häiritsevän tilanteen.

Toimintatapa pätee opiskellessa ja opiskelijakunnan tapahtumien aikana sekä niiden virallisilla jatkoilla.

Tässä asiakirjassa käsittelemme yhdenvertaisuutta, häirintä- ja kiusaamistilanteita sekä niihin puuttumista. Jokainen on itse vastuussa omasta käytöksestään ja siitä, miten kohtelee muita. Hyvä yhteishenki on kaikkien vastuulla ja jokaisen tulee kunnioittaa muiden opiskelijoiden oikeutta nauttia turvallisesta sekä miellyttävästä opiskeluajasta ja tapahtumista. Luomme yhdessä puitteet, joissa kaikki osallistujat voivat kokea itsensä yhdenvertaisiksi ja tervetulleiksi kaikkiin edellä mainittuihin tilaisuuksiin.

Häirintä, syrjintä ja epäasiallinen käytös

Häirintää on sellainen käyttäytyminen, jolla loukataan tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti henkilön ihmisarvoa siten, että luodaan kiellettyyn syrjintäperusteeseen liittyvä halventava, nöyryyttävä, uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista, ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Syrjintä tarkoittaa ihmisten eriarvoista kohtelua tai erilaiseen asemaan asettamista ilman hyväksyttävää perustetta. Syrjintää on myös uhkaavan, vihamielisen, halventavan tai nöyryyttävän ilmapiirin luominen sekä käsky tai ohje syrjiä.

Epäasiallinen kohtelu on yleisen hyvän tavan vastaista käyttäytymistä toisia kohtaan. Hyväksyttävään käytökseen eivät kuulu myöskään huutaminen, raivoaminen tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin liittyvien asioiden käsittely.

Opiskelijakunnan järjestämien tapahtumien osallistujat ovat kirjava joukko ihmisiä, joiden joukosta löytyy erilaisia mielipiteitä, identiteettejä ja arvomaailmoja. Kun tällainen joukko osallistuu tapahtumaan voi häirintää ja syrjintää tapahtua huomaamattakin. Jokaisen ilmaisun ja mielipiteen vapauden kunnioittaminen on ensi askel syrjimättömään ja häirintävapaaseen tapahtumaan.

Suomalainen alkoholikulttuuri voi olla joskus painostava, erityisesti henkilöille, jotka eivät alkoholia käytä. Alkoholin käyttö tai käyttämättömyys on jokaisen oma valinta, eikä kenenkään valintaa tule ihmetellä tai arvostella. Alkoholin vaikutuksen alaisena tapahtuu usein ylilyöntejä ja noloja tilanteita. Jokainen on vastuussa omasta käytöksestään, eikä alkoholin vaikutuksen alaisuus poista tätä vastuuta. Sosiaalinen media on olennainen osa opiskelijoiden ja opiskelijakunnan arkea. Sosiaalisen median pikaviestisovellukset voivat laskevat kynnystä syrjintään esim. jättää ryhmäkeskustelun ulkopuolelle, tämänlaisista tilanteista tulisi yhtä lailla olla yhteydessä häirintäyhdyshenkilöön. Internetissä tapahtuva kirjallinen ja kuvallinen viestintä voidaan toisinaan ymmärtää helposti väärin. Jotta väärinymmärryksiltä vältyttäisiin, muista hyvät käytöstavat sosiaalisessa mediassa toimiessasi.

Häirintäyhdyshenkilötoiminta

Opiskelijakunta Kaakossa haluamme puuttua korkeakoulussa tapahtuvaan häirintään ja ehkäistä sitä. Xamkissa noudatetaan opiskelijoiden ja henkilökunnan yhteistä [tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa](#).

Opiskelijakunnalla on häirintäyhdyshenkilöitä jokaisella kampuksella, jotka ovat opiskelijakunnan luottamustoimijoita tai työntekijöitä sekä eri sukupuolia edustavia henkilöitä. Häirintäyhdyshenkilön tehtävä on kuunnella tuomitsematta ja puuttua pyydettyä esille nousseisiin häirintätilanteisiin. Häirintäyhdyshenkilöt ovat vaitiolovelvollisia eivätkä he ryhdy toimenpiteisiin ilman häirintää kokeneen henkilön lupaa. Luottamuksellinen suhde auttaa kertomaan arkaluontoisistakin asioista. Halutessaan häirintää kokenut henkilö voi pitäytyä vaatimasta toimenpiteistä ja hakea häirintäyhdyshenkilöltä keskustelutukea.

Häirintäyhdyshenkilöt ovat tavoitettavissa kaikissa opiskelijakunnan tapahtumissa ja aina sähköpostitse. Häirintää kokenut henkilö voi olla yhteydessä häirintäyhdyshenkilöön myöhemminkin, jos tapahtumahetkellä on estynyt siitä kertomaan.

Toimintaohjeita

Jos koet häirintää, syrjintää tai epäasiallista käytöstä:
Ole yhteydessä häirintäyhdyshenkilöön.

- Kerro mitä olet kokenut tai mitä on tapahtunut.
- Keskustele häirintäyhdyshenkilön kanssa tilanteen ratkaisemisesta.

Jos koet tilanteen, jossa jotakuta muuta häiritään ja syrjitään ja haluat ilmoittaa siitä:
Ole yhteydessä häirintäyhdyshenkilöön.

- Kerro mitä olet nähnyt tai mitä on tapahtunut.
- Häirintäyhdyshenkilö on toiveestasi yhteydessä kokemasi tilanteen eri osapuoliin.

Häirintäyhdyshenkilön toimet:

Saatuaan tiedon häirintätilanteesta häirintäyhdyshenkilö toimii luottamuksella ja häirityn henkilön suostumuksesta.

Häirintäyhdyshenkilö voi:

- Ottaa yhteyttä häirintätilanteen osapuoliin ja keskustella tapahtuneesta.

- Järjestää häirintätilanteen molemmille osapuolille mahdollisuuden keskustella tapahtuneesta.
- Neuvoa häirintätilanteen osapuolia ottamaan yhteyttä erilaisiin tukipalveluihin esim. puhelinpalvelut.
- Koota toimenpiteistä päättävän ryhmän.

Häirintätilanteen ollessa eritoten räikeä ja loukkaava häirintäyhdyshenkilö kokoaa toimenpiteistä päättävän ryhmän.

Toimenpiteistä päättävä ryhmä voi:

- Ottaa yhteyttä häirinnästä syytetyn henkilön OVAan tai esihenkilöön.
- Päättää mahdollisista kurinpitotoimista kuten, ohjelmaosiosta tai tapahtumasta poistamisesta tai porttikiellosta opiskelijakunnan tapahtumiin.